

AR IŠDUODAMA IŠPAŽINTIES PASLAPTIS?

/ 43 /

Visi žinome, kad išpažintį dengia išpažinties paslaptis. Ką kunigas girdi tarp dviejų kryžių, to jis negali kitiems pasakoti net ir gresiant mirčiai. Negalima išpažinties išduoti nei tiesioginiai, tai yra kam nors pasakydamas, ką girdėjo iš penitento, nei netiesioginiai, tai yra ką nors pasisakant iš išpažintyje girdėtos medžiagos taip, kad išaiškėtų penitento esmuo. Dar bestudijuodamas girdėjau tokią iš profesoriaus neva atsitikinimą, neva anekdotą. Buvę Primicijos. Primicijantas klausęs išpažinčių, po visam parejęs į kleboniją ir lyg skųsdamasis prie visų pasakė:

- Išvalindukite sau: pirmasis penitentas ir taip išėjo, kad negalėjau duoti išrišimo.

asakė, pasakė. Nieko, atrodo, čia blogo. Kam žino, kas jo tas pirmasis penitentas buvo. Ar jis kitur buvo klausęs išpažinčių, ar tik čia klausė pirmą kartą, niekas neklausė ir jis nesiaiškino... Bet, štai, netrukus į tą patį kambarį įėjo jauna moteris, kažkokia klebono pažįstama ar gimnaitė, ar paprasčiausia interesantė, ir sveikindamasi su primicijantu, taip jam pasakė:

- Malonu susipažinti. Juk man teko būti pirmajai jūsų penitentei.

Abar man ne problema toks atsitikimas, nes žinau jau iš praktikos, kad niekas nesigiria kunigui, kad pas jį buvo išpažinties, o juo labiau viešai. Bet tada sukome sau galvas: išduota čia išpažinties paslaptis ar ne? O profesorius sugalvojęs tokią atsitikinimą šypsojosi, pagąsdindamas mus būti atsargiais su pasakojimais apie išpažintis.

Paigi, išpažinties paslaptis neišduodama, nes už tai yra didelė bažnytinė baudmė su kunigui, ir nuodėmė prieš Dievą, skleisti tai, kas tik Dievui žinotina. Bet gyvenime dažnai mes girdime tikinčiųjų supykimą ir dėl to nebėjimo išpažinčių, kad būk tai kunigas išdavė jų išpažinties paslaptį. Čia aš norėčiau jums papasakoti keletą minčių, kaip tai atsitinka.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Predžiai vel jums papasakosiu atsitikimą su vaiku. Man taip nebuvo, bet kas man tai pasakojo, perdavė kaip tikrą atsitikimą. Jūs žinote, kaip seniau buvo labai priimama vienas iš kito ir šio to skolintis ir tai taip, kad nebereikėtų gražinti. Nulėks šeimaininkė pas kaimynę druskos - kitą sykį duonos kepalą, koki įrankį ar ką kitą. Kadangi tokios skolos nemalonūs dalykas skolintojams, tai nelabai kas tenorėdavo skolinti. Lengvo daiktų įsigijimo mėgėjas pradėjo tauti skolintis nueiti tokio metu, kada sugusiųjų nėra namie. Vaikai vis labiau prikalbinami. Vieną kartą ir stėjo kaimynė pas kaimynę pasiskolinti miltų. Šeimaininkų kaip tik nebuvo namie. Užsipuolė praėyti tėvų vardą tai padaryti likusį namie nedidelį berniuką. Tas ėmė ir paskolino, kadangi visas šventaisiais žadėjo sugražinti. Bet kad už ta skola jam buvo mamos uždrausta, tai vaikas jautėsi nusikaltęs ir eidamas išpažinties norėjo kaip nors tą kaltę nusikretyti. Taip jis atlikęs išpažintį ir dar vis kažko lūkuriojė. Kunigo paklaustas ko jis dar noris, vaikas atsakęs:

- Kunigėli, aš dar turiu vieną nuodėmę, bet labai bijau ją pasakyti, kad nepasakytum manai.

Kunigas, žinoma, jam išsiėkina, jog ne

tik mamai, bet ir niekam kitam jis negali pasakoti, ką dabar girdi išpažintyje ir kad jam nereikia bijoti pasakyti visų nusėdėmų; dargi šitaip ir reikia daryti, nes kitaip bus blogė išpažintis.

Taip kunigo užtikrintas vaikas ir pasisakęs, kad be mamos leidimo kaimynei paskolines miltų. Iškleusė išpažinties, atšiekė mišias ir įlipo sakyti pamokslą. O tą dieną, kaip tyčia jam prisiejo kalbėti kažką apie tuos dalykus. Taigi jis ir dėsto, visai užmiršęs apie savo duotą pažadą vaikui, kad tėvai neturį taip griežtai vaikų įpareigoti tokiems dalykams, kurie nėra tikros nuodėmės, kaip pav., drusko ar miltų skolinimas, nes jautresnės sąžinės vaikas tai sudaro didelių sąžinės neramumų. Tas berniukas, kuris žinojo, jog ir jo mama čia pat bažnyčioje stovi ir visa tai girdi, nei nepastė kaip ant visos bažnyčios susuko:

- Mstai! Sakai, kad nepasakysi, o emei ir pasakei!

Ar taip buvo ar nebuvo - nežinau. Manau jog kitiems nei vienas vaikas neišdrįstų to padaryti bažnyčioje. Pačiau tas, kas tokį atsitikimą sugalvojo, aiškiai manė apie žiopus išpažinties paslapties išdavimus. Iš tiesų čia nebuvo jokios vaiko išpažinties išdavimas, o tik jam taip atrodė, nes čia, jeigu ir būtų kunigo buvę užsiminta apie mištas, paslaptis negalėjo pasiskėsti, nes mama nežinojo apie tokią paskolą ir kunigo bendra apie tai kalba negalėjo narodyti, kad šitaip yra padaręs jos sūnus. Dėl to ir išpažinties paslaptis nebuvo pažeista. Bet vaikui atrodė kitaip, nes jis apie save žinojo viską. Taip labai dažnai būna ir su susugusiais žmonėmis. Kunigas pasako pamokslą nieko apie nieką negalvodamas ir jokios išpažinties medžiagos neišduodamas, o tam, kuris tai padaro, jau atrodo, kad apie jį kalba ir pasmerkia kunigą.

Reikia čia gerai atsiminti, jog vienas dalykas yra išpažinties paslapties išdavimas, o visai kitas kalbėjimas apie tuos dalykus, kurie daugelio išpažintyse sakomi. Kodėl kunigas, pav., rekolekciuose, kaip vedėjas negali pasnaudoti jo girdėtose išpažintyse nedžiugos bendram parapijos ar vietos dvasiniam stoviai nustatyti? Kaip tik čia geriausia ir pasiūkėja dalykas. Jeigu, sakysime, aš turius vesti rekolekcijas ir žmonėms kalbėti apie pačius aktualiausius dalykus, o nežinau tikros parapijos dvasinės būklės, aš pilniausiai galiu orientuotis pagal tai, ką girdžiu iš penitentų. Jeigu, sakysime, aš buvau nusistatęs kalbėti apie girtavimą, o nieko nesakyti apie ištvirkavimą, bet išpažintyse man pasiūkėja, kad čia žmonės beveik negeriai, o paleistuvių labai daug, tai argi bus jau išpažinties paslapties išdavimas, jeigu pasakysius, kad išpažintyse daugiausiai susiduria su tuo dalyku ir dėl to manau dabar reikala pakeisti savo rekolekcijų planą ir kalbėti apie tai. Aišku, kad nebus joks išpažinties išdavimas, kadangi nes aš tokio pasakymo nenurodysius, kad koks tai Petras ar Jonas, kuris pas mane buvo išpažinties taip ir nusidėjo. Bet tam Petruui ar Jonui gali atrodyti, kad aš kaip tik kalbu apie juos, o ne apie kitus. Bet tai jau bus ne dėl mano pasakymo, o dėl jų pačių apie save žinojimo. Jeigu ir jų draugai žino, kad jie paleistuviai, tai prie ko čia kunigas kalta? Jie žino iš ankstesnių šaltinių, o ne iš tokio pasakymo pamokslė.

Reikia žinoti, kad išpažinties paslaptis niekada neišduodama, nes jos negalima išduoti, tačiau taip pat reikia žinoti, kad kunigas turi laisvę kalbėti vietai apie tokius dalykus, kuriuos žmonės sakosi išpažintyse, kada iš tokios kalbos negali pasiskėti esmenys. Dėl to, labai ne-

gudru ir stačias nedora taip klaidingai tą dalyką išsiaiškinti, pasmerkti visai nekaltai nuodėmklausį ir paskai dėl savo klaidingo įsitikinimo nebeiti bažnyčion ar tos pačios išpažinties. Mažų mžišausiai reikėtų bent protingsi išsiaiškinti tą dalyką.

Paigi, niekada nebūkime tokiais nai-
viais vaikais, kaip tas berniukas su savo miltais, kuris besirūpindamas ne tiek savo nuodėme, o savo esmeniu, neteisingsi kunigą apkaltino ir tokį išsišokimą padarė, jeigu tikėti manuo pasakojumi. Bet jeigu taip ir tas vaikas nepadarė ir jo iš viso tokio nebuvo, ir tokios išpažinties taip pat, tai tegul tas mašsanekdotėlis mums įduoda išminties, kaip turime į tą reikalą žiūrėti.
amen.

1967.3.18.